

TEATRUL REGIONAL BUCUREȘTI LA ÎNCEPUT DE DRUM

Locuitorii din regiunea București au, începînd din toamna anului trecut, un teatru al lor: Teatrul Regional București.

Noul teatru are menirea să contribuie cu mijloace specifice la educarea cetățenească și artistică a maselor de muncitori și țărani din întreprinderile industriale, S.M.T.-urile, G.A.S.-urile și gospodăriile colective din regiune. „El este chemat — așa cum preciza nu de mult ziarul „Scinteia“ — să joace un activ rol cultural, să aducă o contribuție prețioasă la educarea artistică, ideologică și politică a unor mase largi“, prin intermediul unui „repertoriu de mare accesibilitate, care să cuprindă piese cu un puternic mesaj actual“.

Teatrul nu pornește pe drumuri neumblate. În anii din urmă, colectivele teatrale din București au prezentat pe scenele caselor de cultură și căminelor culturale nou construite nenumărate spectacole, multe din ele cu distribuția de la premieră. Mare parte din locuitorii regiunii au avut puțința să cunoască spectacole de teatru și prin intermediul televiziunii sau teatrului la microfon. În același timp, o contribuție de seamă în educarea gustului artistic al țăranilor și în familiarizarea lor cu unele din operele literaturii noastre dramatice o au echipele artistice de amatori care, în cuprinsul acestei regiuni, ca și în alte părți, au desfășurat în anii din urmă o rodnică activitate.

Colectivul teatrului întilnește deci un public exigent, cu gust artistic evoluat. Pe de altă parte, teatrul trebuie să țină seamă totuși că turneele anterioare n-au putut cuprinde toate comunele, că mai sînt deci spectatori cu o formație artistică incompletă, pentru care venirea unui teatru profesionist la ei acasă va constitui un eveniment de o însemnătate deosebită. În egală măsură, pentru ambele categorii de spectatori, teatrul e chemat să prezinte spectacole realizate la un înalt nivel artistic, să excludă de la bun început orice subapreciere a puterii de receptare a publicului, orice compromis. De felul în care actorii noului teatru vor înțelege acest lucru, depinde măsura în care ei își vor putea cîștiga prețuirea și simpatia publicului. Ne-a interesat de aceea, pentru început, modul în care se proiectează împlinirea acestor principale obiective ce stau în fața teatrului: repertoriul, care să țină seamă de cerințele locuitorilor regiunii și de problemele lor de viață și de muncă; ținuta artistică și caracterul accesibil al spectacolelor prezentate.

În privința repertoriului, planul actual al teatrului se prezintă îmbunătățit față de programul inițial. Direcția și secretariatul literar își îndreaptă acum atenția în primul rînd spre piesele originale, avînd la baza lor tematică problemele cele mai actuale ale satelor noastre colectivizate și în măsură fiind să dea răspuns întrebărilor care frămîntă mai ales pe colectivizții regiunii. În acest sens au fost înscrise piesele *Îndrăzneala* de Gh. Vlad și *Un drac de fată* de N. Damaschin, amîndouă reflectînd unele aspecte ale luptei pentru întărirea economică și organizatorică a gospodăriilor agricole colective.

Pe lîngă aceste piese, alte trei lucrări aflate pe șantierul de lucru al secretariatului literar (*Cenușăreasa* de Dominic Stanca, *Vinătorii de zile* de Ion Dragomir și *Cărări întunecate* de Mihail Joldea) sînt de asemenea inspirate din viața colectivizților.

Considerăm de asemenea judicioasă alegerea piesei *Mielul turbat* de Aurel Baranga, într-o versiune revăzută. Lucrarea se va bucura, fără îndoială, de un interes egal și în rîndul muncitorilor și în cel al colectivizților, ținînd seamă de calitățile sale artistice, precum și de faptul că inovatorii nu sînt absenți nici în gospodăriile colective. În repertoriul actualiei stagiunii mai figurează *O seară Aleksandri*, în cadrul căreia sînt pregătite *Millo director*, *Iașii în carnaval* și cîteva cînticele comice. Ideea unui spectacol Aleksandri, care s-a născut din dorința teatrului de a face cunoscute publicului din regiune operele dramaturgilor noștri clasici, este bună.

Teatrul a mai înscris în repertoriu și dramatizările *Ochiul babei* de Gh. Vășilescu după I. Creangă și *Mateiaș gîscarul* (după *Ludas Matyi* de MórícZ Zsigmond).

Actuala configurație a repertoriului teatrului relevă însă lipsa unor piese într-un act, care s-a poartă fi prezentate și pe scenele căminelor culturale fără posibilități prea mari de montare.

Pe linia stimulării dramaturgiei originale, teatrul își propune să invite autori dramatice să însoțească colectivul în deplasările sale, astfel încît să le înlesnească contactul cu noii lor spectatori, cu oamenii din regiune.

Alegerea pentru spectacolul inaugural a piesei *Trenul blindat 14-69* de Vs. Ivanov a fost, fără îndoială, nimerită. Lucrare din fondul de aur al dramaturgiei sovietice, drama lui Vs. Ivanov este străbătută de un puternic suflu agitatoric. Drumul spre revoluție, spre înțelegerea profundă a sensurilor ei, procesul de clarificare ideologică și politică a țaranului Verșinin, intrat în rîndurile partizanilor pentru a lupta împotriva albgardiștilor și intervenționiștilor americani și japonezi, scot în relief alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare, rolul conducător al partidului în victoria revoluției socialiste.

Însoțind teatrul în una din deplasările sale (în comuna Olteni din raionul Videle), am putut să ne dăm seamă că spectacolul este primit de spectatori cu mult interes. Colectiviștii din Tătărăștii de Sus, Slăvești, Brătășani, Orbeasca și alte comune învecinate au venit în mare număr, cu camioane, sănii, căruțe și chiar, în ciuda drumurilor acoperite de zăpadă, cu bicicletele. Biletele au fost epuizate cu cîteva zile înainte de spectacol, așa încît s-a jucat „cu casa închisă”. N-am întîlnit de mult un public atît de proaspăt, atît de entuziast, atît de receptiv, care să urmărească cu atîta atenție un spectacol.

Spectacolul (regia Vlad Mugur) — realizat cu mijloace artistice expresive, într-o ținută sobră, cu accentele bine distribuite — a înfățișat cu autenticitate mediul și atmosfera în care se desfășoară acțiunea, a permis ca ideile textului să fie ușor înțelese de spectatori. Decorul, pe linia unei maxime simplități, adecvat unei montări rapide și deselor schimbări de scenă, a fost în genere receptat fără greutate, cu excepția proiecțiilor de pe fundal, care au apărut uneori confuze.

Patetismul simplu, reținut, forța de interiorizare și mijloacele de expresie simple, care caracterizează în general jocul lui Șt. Ciubotărașu, au făcut ca Verșinin, țaranul partizan, să aibă în interpretarea sa multă forță de convingere. Țăranii colectivști participanți la spectacol au apreciat și interpretarea lui Benedict Dabija, care a realizat în linii precise, cu vădită atitudine critică față de rol, chipul plutonierului Obab. În general, spectacolul a fost ascultat cu interes și înțelegere de spectatorii care au umplut sala pînă la refuz. Din păcate, au existat și unele momente în care tensiunea dramatică a fost diluată, în care accentele eroice s-au șters. Cîteva personaje episodice, încredințate după premieră unor interpreți mai puțin familiarizați cu rolurile respective, nu au avut încă suficientă consistență. Ar fi bine ca regizorul Vlad Mugur să revadă, pe aceste coordonate, spectacolul și să remedieze astfel neajunsurile arătate.

De altfel, ținînd seamă că nu întotdeauna condițiile în care se joacă în deplasare sînt aceleași cu cele de la sediu, ținînd seamă și de faptul că în timpul deplasărilor același spectacol e jucat timp de aproape o săptămînă de cîte două ori pe zi, există pericolul ca spectacolele să se degradeze pe parcurs. De aceea, atunci cînd este cu putință, e bine ca regizorul sau unul din membrii consiliului artistic să însoțească colectivul aflat în deplasare, pentru a semnala la timp scăderile ce pot surveni.

Am stat de vorbă cu mai mulți spectatori înainte și după terminarea spectacolului. Unii dintre ei nu știau prea multe lucruri despre noul teatru care le aparține. Credem că ar fi bine ca teatrul să inițieze încă de pe acum consfătuiri cu spectatorii săi, în care să-și facă cunoscute proiectele de repertoriu, precum și planul celorlalte acțiuni pe care intenționează să le pună în aplicare și să asculte părerile și sugestiile referitoare la acestea. De asemenea, ar fi util ca teatrul să organizeze discuții pentru a verifica în ce măsură publicul recep-

Scenă din „Trenul blindat” de Vs. Ivanov
În rolul lui Verșinin, Ștefan Ciubotărașu

ționează spectacolele sale. Ar fi cel mai potrivit prilej de a stabili niște premise sigure de apreciere a valorilor unui text și a unui spectacol de către noii spectatori, din care onora — nu trebuie să uităm — e necesar să li se facă și educația estetică. Poate că ar fi bine de asemenea ca, la repetițiile generale de la sediul teatrului, să fie invitați pe cât e cu putință și unii dintre activiștii culturali din regiune. De asemenea, instalarea în holul caselor de cultură, a unor panouri și fotomontaje privind realizările teatrului, precum și redactarea unor materiale care să fie transmise prin stațiile de radioficare de la sate ar putea să asigure o bună popularizare teatrului și spectacolelor sale.

Sintem încredințați că Teatrul Regional București, teatrul cu cele mai multe scene, își va crea un bun renume prin realizările sale de viitor, câștigând prețuirea unanimă a publicului.

Ilie Rusu